

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 266/22.06.20
CAI

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-3819 din 08.07 2020

La nr. 266 din 22.06.2020

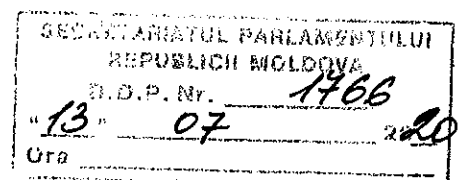
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la plata contribuțiilor obligatorii în Fondul Viei și Vinului și modificarea Legii viei și vinului nr.57-XVI din 10.03.2006 (art.3, 322, 323).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6635 din 08.07.2020

la proiectul de lege cu privire la plata contribuțiilor obligatorii în Fondul Viei și Vinului și modificarea Legii viei și vinului nr.57-XVI din 10.03.2006 (art.3, 322, 323)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare

la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „[...] în scopul atenuării efectelor negative asupra economiei cauzate prin adoptarea măsurilor de prevenire și combatere a pandemiei provocate de COVID-19, considerăm judicioasă adoptarea prezentului proiect de lege, al cărui scop rezidă în suspendarea obligației plății contribuțiilor în Fondul Viei și Vinului.”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune o derogare de la dispozițiile art. 32³ alin. (7) din Legea viei și vinului nr.57/2006, în vederea scutirii contribuabililor de la plata contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului, precum și unele amendamente la Legea viei și vinului nr.57/2006, care prevăd includerea rezidenților zonelor economice libere în categoria producătorilor de produse a mărfurilor vitivinicole.

De asemenea, se propune ca obligativitatea calculării și achitării contribuțiilor să intervină din data eliberării facturii fiscale, facturii de expediție, declarației de import/export sau a bonului de plată, precum și stabilirea unor activități suplimentare pentru care se vor utiliza mijloacele Fondului Național al Viei și Vinului.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a stimula dezvoltarea sectorului vitivinicol, prin reducerea presiunii financiare asupra agenților economici din sectorul vitivinicol, beneficiind de scutiri de la plata contribuțiilor obligatorii către Fondul Național al Viei și Vinului, în contextul impactului pandemiei COVID-19, urmare căreia, potrivit informației prezentate în nota informativă: „[...] începând cu luna februarie a anului curent, agenții economici din sectorul vitivinicol au înregistrat un declin al vânzărilor, anulări ale operațiunilor comerciale atât pe plan intern cât și extern, precum și reduceri ale activității și ale încasărilor.”

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În conținutul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele prezentate în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat.

În acest sens, în nota informativă se menționează că: „Implementarea normelor propuse va avea impact asupra încasărilor la Fondul Viei și Vinului, dar nu va necesita cheltuieli financiare din partea statului.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *”textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii cu dispozițiile art.29 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, art.26 al Legii integrității nr.82/2017, în ceea ce privește lipsa unui mecanism de selectare a partenerilor de proiecte, fapt ce riscă să condiționeze apariția manifestărilor de corupție.

Analiza detaliată a incoerențelor respective este efectuată la compartimentul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În conținutul proiectului nu se conțin norme care să reglementeze în mod nemijlocit activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art.II. alin.(2) art.32/3 alin.(13) lit.d) din proiectul de lege

d) transfer de tehnologii și de know-how, inclusiv pentru crearea și exploatarea loturilor experimental-demonstrative, asigurarea proiectelor cu materiale, echipamente și utilaje, elaborarea și editarea materialelor informaționale/didactice. După finalizarea proiectelor implementate de către Oficiul Național al Viei și Vinului, bunurile achiziționate în cadrul acestora din Fondul Viei și Vinului, pot fi transmise gratuit în posesia partenerilor proiectului;

Obiecții:

Potrivit reglementării propuse, mijloacele Fondului se vor utiliza inclusiv pentru crearea și exploatarea loturilor experimental-demonstrative, asigurarea proiectelor cu materiale, echipamente și utilaje, elaborarea și editarea materialelor informaționale/didactice, iar bunurile achiziționate din Fondul Viei și Vinului, în cadrul proiectelor implementate de către Oficiul Național al Viei și Vinului, după finalizare, se vor putea transmite gratuit în posesia partenerilor proiectului.

Însă, redacția normei propuse, prezintă deficiențe de reglementare, sub aspectul lipsei unui mecanism de selectare a partenerilor de proiecte în posesia cărora se vor transmite bunurile achiziționate din Fondul Viei și Vinului, conform unor criterii clare și transparente.

Astfel, sunt relevante prevederile art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, care stipulează că: „Pentru a se evita lacunele legislative, soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce constituie obiectul de reglementare al proiectului.”

În aceste condiții, lipsa prevederii unor criterii transparente și obiective de selectare, va crea precondiții pentru favorizarea intereselor private și a unor forme de discriminare în raport cu partenerii de proiect în posesia cărora nu vor fi transmise bunurile respective, întrucât este incert criteriul de care se va ghida Oficiul, la transmiterea bunurilor achiziționate din Fondul Viei și Vinului, în posesia unui anumit partener.

Pericolul coruptibil al reglementării defectuoase rezidă în determinarea echivocă a criteriilor în baza cărora se vor transmite bunurile respective, fapt care va genera posibilitatea aplicării discreționare a normei propuse, urmare a faptului că, în dependență de scop și interes, exponenții responsabili de aplicare vor fi tentați să adopte un comportament părtinitor față de anumiți parteneri, ceea ce este contrar interesului public.

Prin urmare, întru a nu admite factori ce determină apariția riscurilor de corupție și prejudicierea interesului public, se impune înlăturarea riscurilor de corupție în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative (art.26 din Legea integrității 82/2017).

Recomandări:

Completarea normei cu următorul text: „Criteriile și modul de selectare a partenerilor de proiecte se va efectua în conformitate cu Regulamentul aprobat de Consiliul de coordonare al Oficiului Național al Viei și Vinului.”

<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Concurența normelor de drept ● Lacună de drept ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Prejudicierea intereselor contrar interesului public 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale
---	---

IV. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către un grup de deputați și are drept obiectiv adoptarea unor măsuri derogatorii de la obligația prevăzută de art.32³ alin.(7) din Legea viei și vinului nr.57/2006, în vederea scutirii contribuabililor de la plata contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului, precum și unele amendamente la Legea viei și vinului nr.57/2006, care prevăd includerea rezidenților zonelor economice libere în categoria producătorilor de produse a mărfurilor vitivinicole, intervenția obligativității calculării și achitării contribuțiilor din data eliberării facturii fiscale, facturii de expediție, declarației de import/export sau a bonului de plată, precum și utilizarea mijloacelor Fondului Național al Viei și Vinului pentru anumite activități suplimentare.

Deși proiectul conține propuneri de reglementare cu aspecte de interes public, unele dintre acestea sunt expuse într-un mod confuz, cu riscul interpretării și aplicării discreționare, ceea ce va favoriza apariția manifestărilor de corupție. În special, se atestă norme contradictorii cu dispozițiile art.29 alin. (2) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, care stabilesc necesitatea evitării lacunelor legislative.

Astfel, lipsa prevederii unui mecanism de selectare a partenerilor de proiecte în posesia cărora se vor transmite bunurile achiziționate din Fondul Viei și Vinului, conform unor criterii clare și transparente, riscă să condiționeze apariția manifestărilor de corupție și să admită anumite forme de discriminare în raport cu unii participanții de proiecte.

Pentru a evita confuziile și diferențele de tratare a normelor care conduc la apariția riscurilor de corupție, se impune o redactare a acestora prin prisma recomandărilor înaintate în prezentul Raport de expertiză anticorupție.

08.07.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector superior

